

Samenvatting

Het college stelt het programmaplan Veerkrachtige Wijken vast. Dit kwam tot stand met hulp van bewoners en partners in de wijken Pottenberg en Nazareth. Het plan wordt gedragen door de alliantie Veerkrachtige Wijken. Die bestaat uit een aantal kernpartners: Servatius, Woonpunt, Trajekt, Envida, Mondriaan en Provincie Limburg. We gaan samen langjarig aan de slag voor het versterken van de veerkracht van bewoners en de wijken. Hiermee bouwen we met de bewoners aan sterke gemeenschappen. We werken aan drie pijlers: het versterken van de bestaanszekerheid, het vergroten van de positieve gezondheid en meer gelijke kansen voor alle bewoners van deze wijken. De aanpak is integraal en gericht op een generatie, met een looptijd van 20 jaar. In eerste instantie richten we onze bijzondere aandacht op Pottenberg en Nazareth. Het programmaplan geeft inzicht in de ambities, doelen en onze veranderaanpak. De uitvoeringsplannen per wijk volgen na de zomer. Die laten zien waar we samen met bewoners en partners aan werken in 2025-2026 in Pottenberg en Nazareth.

1. Beslispunten

1. Het programmaplan Veerkrachtige Wijken vast te stellen;
2. De portefeuillehouder te mandateren om mogelijke aanvullingen, wijzigingen te verwerken in het programmaplan.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 24 juni 2025:

Conform.

2. Aanleiding

Met de ambities vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 is de urgentie geduid om te werken aan het versterken van de veerkracht en weerbaarheid van onze inwoners en wijken. Maastricht wil een stad zijn waar iedereen zich thuis voelt. Dat kan alleen als de groeiende tweedeling van de stad wordt doorbroken. In een aantal wijken is de stapeling van opgaven groot. We zien een toename en concentratie van kwetsbare doelgroepen, een afname van sociale samenhang en een dalend vertrouwen in de overheid. Toekomstperspectief ontbreekt vaak. Door de complexiteit en verwevenheid van vraagstukken is het noodzakelijk om integraal te werken aan oplossingen. En waar nodig te komen tot doorbraken om duurzame oplossingen te bieden. Maar er is ook kracht, bij bewoners, in de wijken. Net deze veerkracht willen we samen ontdekken en versterken. Om vanuit die kracht te kunnen werken en impact te maken, doen we dit samen met inwoners en partners. En blijven we lang betrokken, minimaal een generatie lang.

3. Beoogd effect

Programma

Om te werken aan deze opgave is het programma Veerkrachtige Wijken opgericht. Het programma geeft de mogelijkheid om integraal en domein overstijgend te werken aan het versterken van de veerkracht van deze wijken en haar inwoners. Om van ambities te komen tot impact en mensgerichte oplossingen. We zijn aan de slag met de inwoners en partners in de wijken om zo vanuit vertrouwen samen te doen wat nodig is.

Alliantie

De opgerichte alliantie van kernpartners helpt om met elkaar de (strategische) stappen te maken die nodig zijn voor verandering en het samen benutten van kansen. Deze groep is nu gestart, maar krijgt mogelijk in de toekomst verdere aanvulling, afhankelijk van de vraagstukken in de wijken. Op dit moment bestaat de alliantie uit: Servatius, Woonpunt, Trajekt, Envida, Mondriaan en Provincie Limburg.

Scope en aanpak

De aanpak richt zich nu op twee eerder geselecteerde wijken (Pottenberg en Nazareth), waarbij op basis van cijfers en ervaringen de urgentie is geduid om daar te starten. De mogelijkheid bestaat om de aanpak in de toekomst uit te breiden naar andere wijken. De aanpak is een lerend proces, waarbij

we samen blijven ontdekken en ontwikkelen om zo tot de gewenste resultaten te komen op korte en lange termijn.

We beogen met het programma in de meest kwetsbare wijken de veerkracht en weerbaarheid bij bewoners te versterken. Daarbij kijken we ook naar de wijk en wat daar nodig is om te bouwen aan sterke gemeenschappen. We richten ons op het vergroten van de bestaanszekerheid, het vergroten van de positieve gezondheid en meer gelijke kansen. Hiermee willen we uiteindelijk de vicieuze cirkel doorbreken. En mensen en wijken verder in hun kracht brengen.

Deze ambitie en uitwerking van de doelen en aanpak staan uitgebreid beschreven in het bijgevoegd programmaplan.

Wat betreft de SDG's raakt het programma Veerkrachtige Wijken aan de meerderheid van deze doelen. We werken vanuit het perspectief van de mens en de wijk. Gezien de opgaven werken we in ieder geval aan:

1. Geen armoede
2. Geen honger
3. Goede gezondheid en welzijn
4. Kwaliteitsonderwijs
5. Gendergelijkheid
7. Betaalbare en duurzame energie
8. Waardig werk en economische groei
10. Ongelijkheid verminderen
11. Duurzame steden en gemeenschappen
13. Klimaat
16. Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten
17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken

4. Argumenten

1.1 Een helder kader voor de Veerkrachtige Wijken

Het programmaplan geeft een helder kader voor alle betrokkenen over de aanpak, de gedeelde ambities en de doelen waar we aan werken. Het plan geeft iedereen focus en een duidelijke koers. In het plan is eveneens een passend financieel kader opgenomen voor de gemeentelijke

bijdrage. En een communicatiestrategie. Middels vaststelling is er hiermee een compleet kader om met het programma volgende stappen te zetten in de wijken.

1.2 Samen aan de slag

Door de gezamenlijke totstandkoming van het plan is het draagvlak groot. Met de vaststelling van het programmaplan wordt dit geborgd en toont dat erkenning en respect voor de inbreng en perspectieven van inwoners en partners. Dat draagt bij aan het werken vanuit vertrouwen. Ook biedt de veranderaanpak in het plan een fundament met leidende principes voor de werkwijze van onze partners in de wijken.

1.3 Samenspel met ingezet beleid

Binnen de gemeente stemmen we (beleids)ontwikkelingen af en zoeken we actief naar de mogelijkheden om in samenhang te werken aan de gewenste resultaten in de wijken. Die afstemming gebeurt strategisch binnen en over domeinen heen. En in verdieping op thema's met de betreffende teams (onder andere jeugdwerk, armoede, ontmoeting, sport, wonen, groen).

1.4 Strategische thema's geborgd

We hanteren voor de alliantiepartners een strategische agenda met wijkbrede of wijkoverstijgende thema's. Deze agenda heeft een looptijd van 5 jaar en geeft daarmee ruimte voor afstemming en ontwikkeling in deze bredere opgaven. Door borging in het programma blijft er een koppeling mogelijk met de uitvoeringsplannen per wijk. Het geeft aan de andere kant ook de mogelijkheid tot gezamenlijke lobby wanneer er doorbraken nodig zijn, bijvoorbeeld bij het Rijk.

1.5 Actie in de wijken

De uitvoeringsplannen 2025-2026 voor Pottenberg en Nazareth geven een beeld van de concrete acties in de wijken in deze periode. We hanteren voor de uitvoeringsplannen een termijn van 2 jaar en we maken een plan per wijk. Hierdoor sluit het aan bij het beeld van de wijk zelf met de eigen initiatieven, kansrijke ontwikkelingen of aandachtspunten. Het gaat dan ook om acties van verschillende schaalgrootte, en niet alleen gemeentelijke inzet maar ook de prestaties van verschillende partners in de wijk. Van een kleinschalig bewonersinitiatief tot de plannen voor woningbouwontwikkeling in de wijk. Deze acties vloeien voort uit het programmaplan en de dialoog met de inwoners en partners. Zo zien we helder waar we samen mee aan de slag gaan

in 2025-2026 in Nazareth en Pottenberg. De uitvoeringsplannen worden nu afgerond en na de zomer aangeboden ter besluitvorming.

2.1 *Leerproces*

Het programma werkt aan complexe opgaven. Het is een gezamenlijk leerproces waarbij het van belang is om te kunnen blijven ontwikkelen. En waar nodig accenten te kunnen aanbrengen. Verzoek is om deze ruimte te bieden door mandatering aan de portefeuillehouder voor het aanbrengen van wijzigingen of accenten.

4.2 Participatie

Het programmaplan en de uitvoeringsplannen zijn tot stand gekomen met inbreng en dialoog met inwoners en partners in de wijken. De raad is over het proces en het programma geïnformeerd bij een commissievergadering op 1 april 2025. Daarbij is ook aangekondigd dat zij het programmaplan en de uitvoeringsplannen ontvangen na vaststelling.

4.3 Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

In het programmaplan wordt gewerkt aan positieve gezondheid. Er is hiervoor ook nauwe afstemming met de acties vanuit Gezondheid (IZA/GALA). Ook wordt met partners afgestemd over onder andere het Deltaplan voor ouderen (bijvoorbeeld door de ontwikkeling van de woonzorgzone in Pottenberg).

4.4 Effect op openbare ruimte

In de wijken worden herstructureringsprojecten waar mogelijk gekoppeld aan de aanpak van de openbare ruimte en de inhaalslag in het onderhoud.

4.5 Effect op personeel en organisatie

Bij het programma wordt gewerkt met een programmateam. Personeelskosten voor het programma zijn geborgd in het financieel kader van het programma. Voor de overige inzet wordt nauw samengewerkt met de verschillende (beleids)teams. Hierbij is de insteek dat opgaven aansluiten bij de werkvoorraad binnen de teams. Waar het domein overstijgende projecten betreft worden hier separate afspraken over gemaakt met de betreffende manager. De inzet is om ook te werken aan doorbraken waar nodig, met de verwachting dat we hiermee samen

komen tot nieuwe inzichten en oplossingen die mogelijk ook voor werkprocessen kunnen leiden tot vereenvoudiging of meer effectiviteit.

4.6 Informatiemanagement en automatisering

Voor het programma zijn data en monitoring een belangrijk onderdeel. Met Onderzoek & Statistiek is gewerkt aan een buurtmonitor op basis van openbare CBS-data. In de loop van 2025 verwachten we een volgende stap te kunnen zetten met inzet van Power BI. Dat geeft meer mogelijkheden en een gelegenheid tot het delen van data met partners. Dat draagt bij aan een integrale informatievoorziening op buurtniveau.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Voortgang is nodig

Met het programma Veerkrachtige Wijken is al eerder een start gemaakt. Vanaf september 2025 is er met een nieuw team gewerkt aan het programmaplan en acties in de wijken. Bewoners en partners willen graag samen een volgende stap maken. Mocht vaststelling van de plannen uitblijven dan is dat een afbreuk van vertrouwen en is de verwachting dat het een negatieve impact heeft op de samenwerking in de wijken.

6. Financiële gevolgen

In het programmaplan is in hoofdstuk 9 een compleet overzicht gegeven van de gemeentelijke begroting 2025 en 2026. De beoogde uitgaven zijn afgestemd op het structureel beschikbaar budget voor Veerkrachtige Wijken en daarmee passend.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na vaststelling wordt het programmaplan ter informatie toegezonden naar de gemeenteraad. Er is hiervoor een RIB opgesteld en bijgevoegd.

Zodra de uitvoeringsplannen 2025-2026 voor Pottenberg en Nazareth zijn vastgesteld, worden ook deze aangeboden aan de raad ter informatie.

Het programma Veerkrachtige Wijken vormt zich verder samen met de inwoners en partners in de wijken. De raad wordt op de hoogte gehouden van belangrijke ontwikkelingen en de voortgang.

Insteek is om dat te doen middels wijkbezoeken en waar nodig schriftelijk.

De uitvoeringsplanning is opgenomen in de plannen.

Evaluatie is gekoppeld aan het monitoringsplan en de benoemde doelstellingen. Dit wordt nu verder voorbereid en uitgewerkt.

8. Communicatie

Vaststelling van het programmaplan en straks de uitvoeringsplannen vraagt ook om passende communicatie. Via de aan dit programma toegekende communicatieadviseur wordt uitvoering gegeven aan het communicatieplan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de betrokken BCA's en de communicatieadviseurs van de alliantiepartners.

Hierbij ligt naar verwachting voor de inwoners van de wijken de nadruk op de uitvoeringsplannen van hun eigen wijk. Deze plannen voorzien we van een toegankelijke samenvatting van het programmaplan en een "eigen" voorwoord uit de wijk. En mogelijk vraagt deze publicatie om meertalige versies. Hier wordt nu aan gewerkt bij het afronden van de uitvoeringsplannen.